

NAVODILA

ZA IZDELAVO
IN IZVAJANJE OPERACIJ ZA REALIZACIJO CILJEV STRATEGIJE
LOKALNEGA RAZVOJA LAS
DOLENJSKA IN BELA KRAJINA 2014–2020

5. Javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Dolenjska in Bela krajina v programskem obdobju 2014–2020, ki se bodo sofinancirale iz sredstev

Evropskega kmetijskega
sklada za razvoj podeželja

Novo mesto, december 2019

KAZALO:

IZRAZI	3
1. PREDSTAVITEV PRISTOPA CLLD IN ZNAČILNOSTI OPERACIJ SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV CLLD.....	5
1.1 Predstavitev pristopa LEADER.....	5
1.2 Značilnosti operacij sofinanciranih iz pristopa CLLD	6
2. PREDMET JAVNEGA POZIVA, UPRAVIČENO OBMOČJE, UPRAVIČENI PRJAVITELJI IN UPRAVIČENI STROŠKI	7
2.1 Predmet javnega poziva	7
2.2 Upravičeno območje na katerem se izvajajo operacije LAS	9
2.3 Upravičeni prijavitelji in partnerji v operacijah LAS	9
2.4 Prijavitelji in partnerji, ki niso upravičeni do sodelovanja v javnem povabilu	10
2.5 Partnerska načela sodelovanja pri pripravi in izvedbi predlaganih operacij.....	11
2.6 Upravičeni stroški operacije	11
2.7 Upravičeni stroški po kategorijah.....	13
2.8 Neupravičeni stroški.....	177
2.9 Oblika in obseg sofinanciranja.....	188
2.10 Pravilo de minimis	188
2.11 Prihodki operacije.....	188
2.12 Spremembe na operaciji	18
2.13. Priprava zahtevkov	18
3. SREDSTVA JAVNEGA POZIVA IN ČAS IZVAJANJA OPERACIJE	20
3.1 Predvidena sredstva sofinanciranja operacij letu	20
3.2 Višina sofinanciranja upravičenih stroškov operacij.....	20
3.3 Čas izvajanja operacij ter obdobje upravičenosti do sofinanciranja	20
4. ODDAJA VLOGE IN IZBOR OPERACIJ	20
4.1 Razpisna dokumentacija.....	20
4.2 Dodatne informacije o javnem pozivu, pripravi operacij in odgovori na vprašanja	21
4.3 Predložitev vloge	211
4.4 Postopek izbire upravičencev.....	212
4.5 Javna objava rezultatov javnih pozivov	222
5. MERILA ZA OCENJEVANJE VLOG	233
6. NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE IDEJNEGA PREDLOGA OPERACIJ ZA LAS DOLENJSKA IN BELA KRAJINA.....	277
6.1 Vsebina vloge	277
6.2 Priporočila pri pripravi vloge	277

IZRAZI

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (PRP 2014–2020)

je skupni programski dokument posamezne države članice in Evropske komisije, ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Program odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih država članica opredeli na podlagi analize stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva. Evropska komisija je dne 13. 2. 2015 uradno potrdila PRP 2014–2020 tudi za Slovenijo. Finančno ta potrditev za razvoj slovenskega kmetijstva in podeželja pomeni dobrih 1,1 milijarde evrov, od tega bo Slovenija prejela 838 milijonov evrov iz proračuna EU.

PRP 2014–2020 se osredotoča na tri glavna področja, s katerimi bo Slovenija zagotavljala izboljšanje biodiverzitete, stanje voda in tal, konkurenčnost kmetijskega sektorja in socialno vključenost ter lokalni razvoj podeželskih območij.

CLLD (ang. *Community Led Local Development* oz. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost) ([Navodila za lokalne akterje o lokalnem razvoju, ki ga vodi skupnost](#))

je nadgradnja do sedaj poznanega pristopa LEADER, ki se je na ravni EU izkazal kot uspešna metoda razvojnega načrtovanja in izvajanja operacij. Pristop »od spodaj navzgor« omogoča lokalnemu prebivalstvu, da z oblikovanjem lokalnih partnerstev tako imenovanih lokalnih akcijskih skupin (LAS), aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja. CLLD na območju LAS Dolenjska in Bela krajina nudi reševanje razvojnih izzivov s pomočjo multiplikativnih učinkov pri povezovanju ukrepov in sredstev iz dveh strukturnih skladov hkrati: Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 ([Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 72/17, 23/18, 68/18, 68/19](#))

je namenjena vsem lokalnim akterjem (društva, občine, podjetniki, regionalne razvojne agencije, posamezniki), ki jih zanima lokalni razvoj in aktivno sodelujejo pri oblikovanju potreb ter ciljev lokalnega območja. O lokalnem razvoju tako odločajo prebivalci tistega območja, to pomeni, da sodelujejo pri pripravi strategije lokalnega razvoja, po potrditvi strategije lokalnega razvoja, pa s svojimi operacijami kandidirajo na javne pozive lokalnih akcijskih skupin.

Uredba CLLD je skupna uredba treh skladov, ki so se odločili za izvajanje skupnega pristopa CLLD, in sicer Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo in Evropskega sklada za regionalni razvoj. Uredba določa izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014–2020 v skladu s Partnerskim sporazumom med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014–2020, Programom razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, Operativnim programom za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 in Operativnim programom Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo. Uredba določa tudi vrste podukrepov CLLD, ki bodo predmet sofinanciranja.

Lokalna akcijska skupina (LAS)

predstavlja organizirano partnerstvo na opredeljenem podeželskem območju in je sestavljena iz predstavnikov različnih socio-ekonomskih sektorjev (javni, ekonomski, zasebni sektor), ki s svojimi različnimi značilnostmi prispevajo k razvoju podeželja na inovativen način. Naloga LAS DBK je učinkovito izvajanje Strategije lokalnega razvoja za programsko obdobje 2014–2020 s pomočjo mehanizma CLLD ter sredstvi sklada EKSRP in ESRR.

Strategija lokalnega razvoja (SLR)

je temeljni dokument za izvajanje pristopa CLLD na območju, ki ga pokriva. Izdelana je bila na osnovi zaključkov izvedenih delavnic, prejetih idejnih predlogov operacij in usmeritev nacionalnih strateških dokumentov. V njej so opredeljena tematska področja ukrepanja, cilji, ukrepi za doseg le teh, kazalniki in akcijski načrt. Strategija temelji na lokalnih razvojnih potencialih, definiranih problemih območja in izraženih potrebah, kot jih opredelijo lokalni prebivalci, ekonomske, javne in civilne interesne skupine, ki živijo in delujejo na območju LAS. Sodelovanje lokalnih akterjev pri pripravi in izvajanju SLR ter aktivno vključevanje lokalnih virov je ključno za doseg opredeljenih ciljev, ki spodbujajo inovativne zgodbe na trajnostni način.

DOKUMENTI, KI JIH JE DOBRO POZNATI

1. Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014 – 2020 (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16, 72/17, 23/18, 68/18, 68/19), [POVEZAVA](#)
2. Strategija lokalnega razvoja za Lokalno akcijsko skupino Dolenjska in Bela krajina 2014–2020), [POVEZAVA](#)
3. Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020, februar 2015, [POVEZAVA](#)
4. Operativni program za izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020, december 2014, [POVEZAVA](#)
5. Katalog stroškov in najvišjih priznanih vrednosti, [POVEZAVA](#)
6. Pravilnik o označevanju vira sofinanciranja PRP za obdobje 2014–2020, [POVEZAVA](#)

1. PREDSTAVITEV PRISTOPA CLLD IN ZNAČILNOSTI OPERACIJ SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV CLLD

1.1 Predstavitev pristopa LEADER

a) Kaj je pristop CLLD?

CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost povezuje ljudi, ki imajo določene skupne potrebe in se soočajo s skupnimi potrebami in izzivi. Omogoča, da skupnosti same oblikujejo strategijo lokalnega razvoja in izbirajo projekte, kar predstavlja osnovno načelo in hkrati največjo prednost tega pristopa. V primerjavi z drugimi t.i. »klasičnimi« pristopi lokalnega razvoja, kjer so ljudje zgolj pasivni uporabniki politike, pristopu CLLD postanejo aktivni partnerji in gonilo razvoja na lokalnem nivoju.

b) Kaj je Lokalna akcijska skupina (LAS)?

Lokalna akcijska skupina je organ javnih in zasebnih udeležencev, združenih v partnerstvo, ki določa skupno strategijo in lokalni akcijski načrt za razvoj območja izvajanja pristopa CLLD.

c) Pogoj za črpanje sredstev iz pristopa CLLD v obdobju 2014–2020

Pogoj za črpanje sredstev iz pristopa CLLD je pridobitev statusa delujoče lokalne akcijske skupine.

Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano je Razvojni center Novo mesto d.o.o. z odločbo št. 33151-18/2015/25, dne 13. 9. 2016, dodelilo Lokalni akcijski skupini LAS Dolenjska in Bela krajina, status delujoče LAS, in s tem možnost za črpanje sredstev iz pristop CLLD.

d) Osebna izkaznica Lokalne akcijske skupine Dolenjska in Bela krajina

Območje:	Dolenjska in Bela krajina
Število vključenih občin:	12 občin
Število prebivalcev:	91.689
Površina:	1.251,90 km ²
Število članov lokalne akcijske skupine:	71

Vključene občine: Črnomelj, Metlika, Mirna Peč, Mirna, MO Novo mesto, Mokronog-Trebelno, Semič, Straža, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice.

1.2 Značilnosti operacij sofinanciranih iz pristopa CLLD

INOVATIVNOST

- Operacije morajo vključevati nekaj novega, česar še nihče na območju LAS ni poskusil in kar se lahko uveljavi tudi v drugih regijah in/ali na drugih področjih delovanja programa CLLD. CLLD mora biti »laboratorij novih zamisli na podeželskem območju«.

OBMOČNI PRISTOP

- Ta pristop opredeljuje razvojno politiko na podlagi posebnih razmer na posameznem območju ter njegovih prednosti in pomanjkljivosti.
- Izkorišča prednosti območja LAS: ugodno stanje okolja, naravne potenciale, naravno in kulturno dediščino, možnosti za razvoj lokalne samooskrbe, obstoječa rokodelska znanja, možnosti za razvoj socialnega podjetništva, močan nevladni sektor.
- Upošteva za območje značilne prednosti in pomanjkljivosti ter tudi priložnosti, ki se pojavljajo v družbeno-gospodarskem okolju in podjetjih v regiji.

OBLIKOVANJE OPERACIJ OD SPODAJ NAVZGOR

- Na ravni operacije je pomembno, da dajo pobudo zanj lokalni udeleženci, pri čemer se morajo posvetovati z javnostjo, ki se ukvarja s to dejavnostjo.

PARTNERSKI PRISTOP

- Povezave v omrežja. Člani omrežja so posamezniki, kmetje, podjetniki, turistični delavci, predstavniki nevladnih organizacij. Omrežje udeležencem omogoča: sodelovanje, razvoj poslovanja in medsebojni stiki ter izmenjavo izkušenj in dela, kar pomaga pri podpori posameznih udeležencev in povečuje prepoznavnost regije.

CELOSTNI PRISTOP

- Ukrepi in operacije, ki jih zajema lokalni akcijski načrt, se povezujejo in usklajujejo celovito. Predstavljajo povezavo med različnimi gospodarskimi, družbenimi, kulturnimi, okoljskimi udeleženci in sektorji, ki so vključeni v območje.

POVEZOVANJE V MREŽO IN SODELOVANJE MED OBMOČJI

- S spodbujanjem izmenjave mnenj in razširjanjem informacij o politiki razvoja podeželja ter razširjanjem in prenosom dobrih praks ter inovativnih strategij in ukrepov si omrežje programa LEADER prizadeva omejiti izoliranost lokalnih akcijskih skupin ter ustvariti vir informacij in analizo ukrepov.
- Sodelovanje med območji je lahko nadnacionalno, vendar se lahko izvaja tudi med območji znotraj ene države članice.

TRAJNOST OPERACIJE

- Operacija mora zagotavljati trajnost izvajanja tudi po preteku financiranja iz sredstev EU in lokalnih virov.

KREPITEV URBANIH SREDIŠČ

- S pomočjo sredstev CLLD, predvsem sredstev ESRR, se krepi vloga urbanih središč, predvsem v smislu razvoja podjetništva, varovanja okolja in zmanjševanju socialnih razlik.

2. PREDMET JAVNEGA POZIVA, UPRAVIČENO OBMOČJE, UPRAVIČENI PRJAVITELJI IN UPRAVIČENI STROŠKI

2.1 Predmet javnega poziva

Predmet finančne podpore bodo operacije, ki lahko s svojo realizacijo prispevajo k uresničitvi zastavljenih ciljev v Strategij lokalnega razvoja LAS Dolenjska in Bela krajina.

Vizija območja LAS Dolenjska in Bela krajina

***S pomočjo lastnih potencialov do zelenih delovnih mest,
raznolikosti podeželja in mladim privlačnega bivanja.***

LOGIČNI OKVIR STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA LAS DBK

TEMATSKO PODROČJE (TP)	SPECIFIČNI CILJ (C)	UKREP	KAZALNIK (R)	VIR	
USTVARJANJE NOVIH DELOVNIH MEST (TP 1)	1.C Izkoristiti endogene potenciale (kulturne, naravne in lokalne) za ustvarjanje NDM.	1.A Razvoj in izvajanje novih podjetniških modelov in vzpostavitev podpornega okolja za razvoj podjetništva.	R.1 Št. NDM R.2 Št. implementiranih podjetniških modelov	ESRR	
	2.C Vzpostavitev pogojev za zelena delovna mest	1.B Povečati samooskrbnost na prehranskih in ostalih področjih.	R.3 Št. programov za dvig kvalitete hrane	EKSRP	
		1.C Organizirati skupine ponudnikov in ustvariti pogoje za skupen nastop na trgu.	R.4 Št. oblikovanih mrež lokalnih tržnic in prodajnih mest znotraj urbanih središč	ESRR	
	RAZVOJ OSNOVNIH STORITEV (TP 2)	3.C Bogatiti raznolikost podeželja in ohraniti kvaliteto življenja za dolgoročno korist vseh prebivalcev na podeželju.	2.A Oblikovanje in izvajanje programov ter manjših naložb za oživetev večnamenskih stavb skupnega pomena za medgeneracijsko druženje in ostalih pristočasnih dejavnosti na podeželju.	R.5 Št. obstoječih skupnih objektov z novimi vsebinami	EKSRP
2.B Oblikovanje in izvajanje programov ter manjših naložb za ureditev površin za skupne namene in potrebe podeželskih naselij.			R.6 Št. urejenih skupnih površin za dvig kakovosti življenja prebivalcev.		
4.C Izkoristiti potencial okolja za razvoj zelenega in kulturnega turizma		2.C Oblikovanje in izvajanje inovativnih programov ter novih manjših naložb za povečanje turističnega obiska.	R.7 Št. NDM	EKSRP	
			R.9 Št. novih turističnih vsebin doživljajskega zelenega turizma		
VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE (TP 3)	5.C Ohraniti in izboljšati stanje ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in habitatnih ter v povezavi naravnih in kulturnih vrednot.	3.A Zagotavljanje kakovostne interpretacije naravne in kulturne dediščine z naravi prijaznimi ureditvami.	R.10 Št. interpretacij ohranjanja biotske raznolikosti in varstva kulturne dediščine	EKSRP ESRR	
	6.C Zmanjševanje onesnaževanja okolja z uporabo novih alternativnih oblik mobilnosti	3.B Izvajanje okolju prijaznih oblik mobilnosti za zmanjševanje obremenjevanje okolja.	R.11 Št. novih alternativnih oblik mobilnosti	ESRR	
VEČJA VKLJUČENOST MLADIH, ŽENSK IN DRUGIH RANLJIVIH SKUPIN (TP4)	7.C Ustvariti pogoje za večjo socialno vključenost skupin z manj priložnostmi.	4.A Opolnomočenje skupin z manj priložnostmi za vključitev v družbo in razvijanje programov socialne aktivacije.	R.12 Št. oblikovanih socialnih mrež z za opolnomočenje ciljnih skupin	EKSRP	
		4.B Spodbujanje izkustvenega učenja in sobivanja z naravo za mlade in osebe s posebnimi potrebami.	R.13 Št. edukacijskih vsebin za mlade in osebe s posebnimi potrebami	ESRR	

POMEMBNO:

Vsem potencialnim prijaviteljem priporočamo, da se pred pripravo operacije pogovorijo z Vodilnim partnerjem in partnersko institucijo LAS Dolenjska in Bela krajina – Razvojnim centrom Novo mesto d.o.o. in/ali Razvojno informacijskim centrom Bela krajina.

V nadaljevanju je zelo priporočljivo, da se pogovorijo s posamezniki, podjetji in nevladnimi organizacijami ter ugotovijo ali lokalno in širše okolje potrebuje operacijo ter ali obstaja podpora ciljnih skupin.

POMEMBNO:

Predmet podpore po tem javnem pozivu so UKREPI: 2.A Oblikovanje in izvajanje programov ter manjših naložb za oživitev večnamenskih stavb skupnega pomena za medgeneracijsko druženje in ostalih prostočasnih dejavnosti na podeželju; 2.B Oblikovanje in izvajanje programov ter manjših naložb za ureditev površin za skupne namene in potrebe podeželskih naselij; 2.C Oblikovanje in izvajanje inovativnih programov ter novih manjših naložb za povečanje turističnega obiska; 3.A Zagotavljanje kakovostne interpretacije naravne in kulturne dediščine z naravi prijaznimi ureditvami.

2.2 Upravičeno območje na katerem se izvajajo operacije LAS

Območje občin, ki jih pokriva operacija		Upravičeno območje znotraj občine
1.	Občina Črnomelj	v celoti
2.	Občina Metlika	v celoti
3.	Občina Mirna	v celoti
4.	Občina Mirna Peč	v celoti
5.	Mestna občina Novo mesto	vsa naselja razen naselje Novo mesto*
6.	Občina Semič	v celoti
7.	Občina Šentjernej	v celoti
8.	Občina Škocjan	v celoti
9.	Občina Šmarješke Toplice	v celoti
10.	Občina Straža	v celoti
11.	Občina Mokronog Trebelno	v celoti
12.	Občina Šentrupert	v celoti

*v skladu z 99. Členom Uredbe PRP RS 2007–2013 Ur.l. RS št. 28/2011 se lokacija naložbe ne sme nahajati v naseljih, katerih število presega 10.000 prebivalcev.

Operacije se morajo izvesti na območju LAS in biti namenjene razvoju ekonomskih, človeških, kulturnih in okoljskih potencialov območja za LAS, razen stroškov promocije, ki se neposredno navezujejo na izvajanje operacije – le ti se lahko izvedejo na programskem območju (cela Slovenija).

2.3 Upravičeni prijavitelji in partnerji v operacijah LAS

Upravičeni prijavitelji in partnerji v operacijah LAS so javni, zasebni in nevladni sektor:

- nevladne organizacije (ustanove, zasebni neprofitni zavodi in društva),
- javne institucije/organizacije,
- podjetja (fizične in pravne osebe),
- kmetijska gospodarstva, kmetije z dopolnilno dejavnostjo, s sedežem na območju LAS Dolenjska in Bela krajina.

Prednost pri odobritvi bodo imele operacije, ki se bodo izvajale na širšem območju LAS Dolenjska in Bela krajina in izvedba katerih bo predstavljala določeno novost na tem območju.

Predmet financiranja so predvsem partnerske operacije, pri izvedbi katerih sodelujeta vsaj dva partnerja. Partnerstvo številčno navzgor ni omejeno. Vsi partnerji morajo imeti aktivno vlogo v operaciji. Partnerji med seboj izberejo vodilnega partnerja – nosilca operacije/prijavitelja na javni poziv.

Prijavitelji morajo imeti vsebinske in finančne izkušnje z vodenjem in izvedbo operacij ter s partnerskim sodelovanjem, imeti morajo **zagotovljena sredstva za lastno sofinanciranje operacije** ter trajne in zadostne vire financiranja za delovanje organizacije/podjetja v času trajanja operacije. Vodilni partner LAS DBK lahko zahteva od prijavitelja in partnerjev dokazila o zagotavljanju sredstev za izvedbo in zagotavljanje trajnosti operacije.

2.4 Prijavitelji in partnerji, ki niso upravičeni do sodelovanja v javnem povabilu

Prijavitelji in partnerji niso upravičeni do sodelovanja v javnem pozivu ali do sofinanciranja upravičenih stroškov v primeru, da:

- imajo neporavnane obveznosti do države,
- so v stečaju ali jim je sodišče odredilo likvidacijo,
- jim je bilo s pravnomočno in dokončno sodbo dokazano kaznivo dejanje prevare, podkupovanje, vpletenosti v kriminalno ali drugo nezakonito dejavnost,
- so krivi lažnega prikazovanja zahtevanih podatkov s strani naročnika, da bi sodelovali na javnem razpisu ali pa teh podatkov niso prikazali,
- so že pridobili sredstva za financiranje predlagane operacije iz drugih virov (javnih ali zasebnih),
- so poskušali pridobiti zaupne informacije ali vplivati na ocenjevalno komisijo ali LAS med postopkom ocenjevanja operacij danih na javnem pozivu,
- v primeru pridobitve sofinanciranja iz sredstev LAS v preteklih obdobjih niso ravnali kot dober gospodar in so kršili pogodbene obveznosti, kar je dokazljivo s strani LAS,
- da imajo kot vodjo operacije imenovano osebo, ki je v preteklosti izvajala operacijo LEADER/CLLD v nasprotju s pravili izvajanja programa in namenoma zavajala organ upravljanja LAS in s tem oškodovala nosilca operacije in LAS Dolenjska in Bela krajina.

2.5 Partnerska načela sodelovanja pri pripravi in izvedbi predlaganih operacij

Partnerska načela	Opis
Skupno načrtovanje	Partnerji skupno načrtujejo operacijo: vsi prispevajo k razvoju predloga operacije, skupaj opredelijo kompetence partnerjev, ki so potrebne za izvedbo operacije, med sabo izberejo vodilnega partnerja, določijo kako bo operacija potekala, naloge, cilje, rezultate in kazalnike.
Skupno izvajanje	Vodilni partner je odgovoren za izvedbo operacije v celoti; partnerji prevzamejo odgovornost za izvedbo in doseganje rezultatov v različnih aktivnostih operacije, partnerji medsebojno stalno izmenjujejo informacije o napredovanju operacije ter se skupaj soočajo s problemi/izzivi, ki lahko nastopijo tekom izvajanja operacije.
Skupno osebje	Vsi partnerji v operaciji dogovorjene naloge določijo in razporedijo svoje strokovnjake. Le ti medsebojno stalno sodelujejo, izmenjujejo informacije in si medsebojno pomagajo (v primeru nepredvidenih težav v operaciji, pomanjkanju znanj v partnerstvu ...)
Skupno financiranje	Partnerji v operaciji določijo stroškovni načrt; sredstva se razporedijo partnerjem v skladno z opravljenimi nalogami, ki so bile predhodno dogovorjene. Stroškovni načrt vsebuje letne načrte porabe sredstev.

2.6 Upravičeni stroški operacije

2.6.1 Splošna določila

Stroški so upravičeni:

- Če so tesno povezani z izvedbo operacije in opredeljeni v predlogu operacije ter so v skladu z vizijo in cilji javnega poziva.
- Če so v skladu z dobrim finančnim poslovanjem, zlasti z načelom učinkovitosti in uspešnosti.
- Če nastanejo in so plačani v času upravičenosti izdatkov za sredstva:
 - EKSRP po vložitvi vloge za odobritev operacije na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja do v vlogi predvidenega zaključka operacije.
- Če so vodeni **v ločenih računovodskih evidencah** in davčnih dokumentaciji ter jih dokazujejo izvorni dokumenti.
- Če je bil zunanji izvajalec izbran skladno z Zakonom o javnem naročanju ter prijavitelj/partner predloži naslednjo dokumentacijo/dokazila:
 - javno naročilo ali prejete ponudbe za primerjavo,
 - kopijo pogodbe z izbranim izvajalcem,
 - zapise o opravljenem delu,
 - račun za opravljeno storitev/nakup,
 - dokazila o plačilu.
- Če upravičenec predloži zahtevana vsebinska in finančna poročila v rokih, ki jih določi LAS skupaj z zahtevanimi dokazili (originalni računi, pogodbe, dokazila o javnem naročanju ...).
- Je pri promociji operacije in sofinancerjev upravičenec sledil določbam za označevanje EU operacije, in sicer za sredstva:

- EKSRP: [Pravilnik o označevanju vira sofinanciranja PRP za obdobje 2014–2020](#).

2.6.2 Stroški določeni s seznamom in katalogom kmetijske in gozdarske mehanizacije

Pri izdelavi stroškovnika se mora upravičenec obvezno **držati določil 64. člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014 -2020**, in sicer:

- Za operacije, ki vključujejo stroške, ki so opredeljeni v seznamu kmetijske in gozdarske mehanizacije ter v katalogu stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije, se uporabljajo najvišje priznane vrednosti stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije.

Za stroške, ki so določeni v seznamu kmetijske in gozdarske mehanizacije ter v katalogu stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije, mora upravičenec k vlogi priložiti le eno ponudbo.

2.6.3 Ostali upravičeni stroški

- (1) Za ostale stroške mora upravičenec k vlogi za odobritev operacije **priložiti tržno primerljive pisne ponudbe** najmanj **treh ponudnikov, razen kadar**:
 - Gre za vrste stroškov, ki so predpisani s strani države ali lokalne skupnosti,
 - Gre za stroške dela osebja iz prvega odstavka 28. člena te uredbe in drugega odstavka 35. člena te uredbe,
 - Gre za stroške prispevka v naravi iz prvega odstavka 28. člena ter uredbe in drugega odstavka 35. člena te uredbe,
 - Je upravičenec naročnik v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje,
 - Gre za vrsto stroška, za katero je na trgu le en ponudnik, kjer upravičenec priloži eno ponudbo.

Za vse vrste stroškov navedenih v (1) alineji mora upravičenec k vlogi za odobritev operacije priložiti utemeljitev iz katere je razvidno, da ni mogoče priložiti treh tržno primerljivih ponudb.

- (2) Upravičenec mora vsem potencialnim ponudnikom poslati enako povpraševanje z navedenimi minimalnimi zahtevami. Upravičenec mora zagotoviti sledljivost pridobivanja ponudb. Ponudbe so tržno primerljive, če vsebujejo vse zahteve, ki jih je upravičenec navedel v povpraševanju. Pri izračunu višine upravičenih stroškov se upošteva vrednost najugodnejše ponudbe. Če ponudba ne vsebuje minimalnih zahtev, je upravičenec ne izbere.
- (3) Če vrednost upravičenega **stroška ne presega 2.000 EUR**, lahko upravičenec ne glede na zgornja določila priloži eno vabilo k dejanju ponudb (potrjeno s strani ponudnika) ali katalog ali oglas, kot ga določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja.
- (4) Strošek prispevka v naravi v obliki zagotavljanja dela ne sme presegati ocenjenih vrednosti ure prostovoljnega dela, kot so določene **v predpisih, ki urejajo prostovoljstvo**.
- (5) Kadar stroški niso določeni v predpisih iz prvega in drugega odstavka tega člena in uradna oseba, ki vodi postopek oceni, da so predvideni stroški za določeno operacijo glede na vrednost operacije nerealni oziroma previsoki, lahko dodatno preveri vrednosti operacije ter v skladu z ugotovitvijo omeji priznano vrednost operacije.

2.7 Upravičeni stroški po kategorijah

Glej *Navodila za določanje in preverjanje tipov stroškov v okviru pristopa CLLD*: [POVEZAVA](#)

A) STROŠKI DELA

V ta sklop sodijo **stroški plač** in druge vrste plačil za opravljeno delo (**podjemne pogodbe, avtorske pogodbe, honorarno delo, študentsko delo**), povezano izključno s predmetno operacijo.

A1) Stroški plač:

- Upravičeni so stroški dela zaposlenih, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi in so v rednem delavnem razmerju pri prijavitelju in/ali partnerjih.
- Izdatki za delo javnih uslužbencev so upravičen strošek, če so le ti z nalogami razporejeni na operacijo ter je iz njihove pogodbe o zaposlitvi oz. drugega dokumenta razvidna vloga in naloge na operaciji, obdobje zaposlitve na operaciji, znesek plačila za delo na operaciji, vključno z izjavo, da se delo na operaciji ne financira iz državnega/regionalnega občinskega proračuna.
- Izdatke morajo prijavitelj in partnerji utemeljiti glede na zahtevnost predvidenih del v operaciji.
- Upravičeni so izdatki za plače v skladu s pogodbo o delu ter s plačo povezani davki in prispevki, ki dejansko bremenijo delodajalca. Izračun mora temeljiti na urni postavki, ki je izračunana na dejanskih stroških osebja, nastalih v obdobju uveljavljanja stroškov, deljenih s skupnim številom delovnih ur, ki jih zaposleni opravijo za partnerja oz. prijavitelja. Izračun lahko temelji na največ 40 urni tedenski delovni obveznosti. V primeru, da je oseba zaposlena manj kot 40 ur tedensko, se izračun ustrezno prilagodi.
- Izdatki za prehrano in pot na delo so upravičeni v celoti, če je oseba v celoti razporejena na operacijo oz. v proporcionalnem deležu glede na opravljen obseg del na operaciji.
- Samostojni podjetniki, ki so kot partner/prijavitelj vključeni v operacijo, lahko zahtevajo povračilo izdatkov za delo na operaciji na osnovi dejanskega izplačanih stroškov dela (prispevki, davki in ostala izplačila povezana s stroški dela).
- Dejansko izplačane izdatke za delo se dokazuje z izvirnimi dokumenti. Prijavitelj/partner predloži naslednja dokazila:
 - kopijo pogodbe o zaposlitvi (pri prvem poročilu)
 - sklep/aneks za prerazporeditev delavca za delo na projektu
 - časovnice o opravljenem delu za osebe na operaciji,
 - izračun in izjavo prijavitelja/partnerja o izplačilu zaposlenim, ki delajo na operaciji,
 - dokazilo o izplačilu plač.

A2) Stroški službenih potovanj:

Povračila stroškov potovanj in dnevnic (tako znotraj države kot v tujino), povezanih z operacijo lahko upravičenec uveljavlja samo za pri njem zaposlene osebe. Podlaga za upravičenost stroška je **potni nalog**. Praviloma velja, da je treba izbrati najbolj ekonomičen oziroma racionalen način prevoza in bivanja. Dnevnice za potovanje in bivanje so upravičen strošek, če jih upravičenec zaposlenim dejansko tudi izplača.

Za potne stroške je potrebno predložiti naslednja dokazila:

- pravilno izpolnjen potni nalog s priloženimi vsemi računi, tj. dokazila o nastalih stroških (hotelski račun, vozovnica, vstopni letalski kuponi itd.),
- dokazila o dogodkih (povabilo, seznam udeležencev, zapisnik o srečanju, gradiva uporabljena med dogodkom, fotografije itd.);

- dokazilo o plačilu.

B) STROŠKI MATERIALA, NALOŽB IN STORITEV: posebnosti posameznih vrst upravičenih stroškov

V ta sklop sodijo stroški nastali z izvedbo operacije. Gre za stroške **nakupov materiala, nove opreme in strojev, najema opreme, gradnja nepremičnin in druge storitve**.

Stroški se izkazujejo z izdanimi računi, ki morajo vsebovati podrobno specifikacijo nabavljenega materiala ali popis opravljenih del. Če na računu ni podrobne specifikacije se lahko priloži tudi dobavnica ali naročilnica, če je iz računa razviden sklic na te dokumente.

Obveznost izdaje računa in njegove sestavine določa Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1), Slovenski računovodski standardi (SRS2006) in Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1).

B1) Stroški drugih storitev - zunanjih izvajalcev lahko vključujejo tudi:

- stroške koordinacije in /ali finančnega upravljanje operacije (vključno s stroški za potovanja in splošnimi stroški, ki so vračunani v honorarju izvajalca), kadar vodilni partner/partnerji nima strokovnjakov za opravljanje nalog povezanih z operacijo,
- stroški za organizacijo dogodkov (npr. srečanj, konferenc, usposabljanj, delavnic in seminarjev), ki so neposredno povezani s ciljem operacije; izdatki lahko vključujejo najem prostorov opreme, potne stroške in stroške nastanitve za udeležence, če je potrebno.
- manjše gostinske storitve izbrane po načelu ekonomičnosti in dobrega gospodarja, ki so nujno potrebne za izvedbo operacije.

POMEMBNO!

Stroški za namen koordinacije in vodenja operacije lahko zajemajo največ deset odstotkov upravičenih stroškov za zadevno operacijo.

Stroški promocije na programskem območju, ki se neposredno navezujejo na izvajanje operacije, lahko zajemajo največ deset odstotkov upravičenih stroškov za zadevno operacijo.

B2) Gradbena dela

Gradbena in obrtniška dela so upravičen strošek, če:

- je upravičenec pridobil ustrezno tehnično dokumentacijo in dovoljenje za naložbo (obvezna priloga je popis del, izjava o lastništvu/slужnosti),
- so bila dela izvedena skladno s predpisi, ki urejajo prostor, graditev objektov, varstvo okolja varstvo kulturne dediščine in ohranjanje narave,
- če upravičenec ni lastnik oziroma ni edini lastnik mora predložiti soglasje lastnika ali solastnika naložbe,
- če upravičenec kandidira za pridobitev sredstev izgradnjo mora predložiti investicijsko tehnično dokumentacijo, iz katere je razvidna:
 1. lokacija naložbe,
 2. tehnična rešitev z detajli predvidenih posegov in popisom del,
 3. projektantski predračun oz. predračun za načrtovano naložbo,
 4. kopijo pravnomočnega gradbenega dovoljenja glede na naložbo, ki se glasi na vlagatelja.
- če vključuje nakup zemljišč, strošek ne sme presegati 10 % upravičenih stroškov.

V kolikor vlagatelj kandidira na pridobitev sredstev samo za dokončanje naložbe, mora biti iz priložene investicijsko tehnične dokumentacije razvidno še:

1. popis del in stroškov za celotno naložbo,
 2. v primeru fazne gradnje, mora biti priložene natančen popis o že izvedenih aktivnostih in o vrednosti že izvedenih del, ki ga sestavi pooblaščen projektant ali nadzornik,
 3. kadar gre za naložbe v novogradnje oz. adaptacije prostorov in nakupu pripadajoče opreme, ki se nahajajo ali se bodo nahajali v objektih zgrajenih tudi za druge namene, se od vseh skupnih stroškov izgradnje oz. adaptacije celotnega objekta (skupni prostori, streha, fasada, ipd.) kot upravičeni stroški priznajo le stroški v sorazmernem deležu glede na neto tlorisno površino objekta, ki jo ti prostori zasedajo.
- Po zaključku del – dokončanju naložbe mora upravičenec predložiti uporabno dovoljenje in upravljavski načrt.
 - V primeru, da je upravičenec Občina, izpolni naslednje specifične pogoje: imeti mora izdelan investicijski načrt skladno s predpisom, ki ureja enotno metodologijo za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.

POMEMBNO!

- **Vsa potrebna dovoljena oziroma soglasja, kot jih za izvedbo operacij določajo področni predpisi, morajo biti izdana najpozneje do zaključka izbirnega postopka na ravni odločanja v LAS. Če je za operacijo predpisano gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev, mora biti pravnomočno gradbeno dovoljenje priloženo ob oddaji vloge.**
- **V primeru, da je upravičenec investicije občina mora imeti investicijo uvrščeno v Načrt razvojnih programov (NRP) že ob oddaji vloge oz. uskladiti v NRP najkasneje do oddaje prvega zahtevka v izplačilo.**

B3) Nakup opreme

Nakup nove opreme je upravičen strošek, v kolikor se v celoti uporablja za operacijo. Pri nakupu opreme mora upravičenec dokazati vključitev opreme v opravljanje dejavnosti. Ob prijavi mora predložiti predračune za kupljeno opremo, ki je predmet investicije.

B4) Materialni stroški

Upravičeni so materialni stroški povezani z izvedbo operacije.

C) PRISPEVEK V NARAVI

Prispevek v naravi se lahko zagotovi v obliki **del, blaga in zemljišč**. Za prispevek v naravi ni prejeto plačilo, prav tako ni podprto z računi ali enakovrednimi dokumenti, vendar morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- javna podpora, plačana operaciji, ki vključuje prispevke v naravi, ne presega skupnih upravičenih izdatkov brez prispevkov v naravi ob koncu operacije (priporočljiva višina prispevka v naravi je do 15 odstotkov upravičenih stroškov za zadevno operacijo);

- vrednost, pripisana prispevkom v naravi, ne presega splošno priznanih vrednosti le teh na zadevnem trgu;
- vrednost prispevka in njegovo izročitev je mogoče neodvisno oceniti in preveriti;
- pri prispevkih v naravi v obliki neplačanega dela se vrednost navedenega dela opredeli ob upoštevanju preverjenega porabljenega časa ter stopnje nadomestila za enakovredno delo;

Strošek prispevka v naravi v obliki zagotavljanja dela, se prizna največ do višine, določene v Zakonu, ki ureja prostovoljstvo:

- **trinajst evrov za uro organizacijskega dela** (vodenja projektov in programov, njihova organizacija ali organizacija dela projekta ali programa in opravljanje mentorstva prostovoljcem),
- **deset evrov za uro vsebinskega dela** (opravljanje prostovoljskega dela, za izvajanje katerega so potrebna posebna znanja in veščine ali pa gre za osnovno prostovoljsko delo posameznega programa ali projekta. Posebna znanja in veščine so znanja in veščine, ki jih prostovoljec pridobi v vzgojno izobraževalnem sistemu ali na usposabljanju prostovoljske organizacije),
- in **šest evrov za uro drugega prostovoljskega dela** (pomožnega dela ali dela za podporo prostovoljskemu programu ali projektu ali dela za opravljanje katerega ni potrebno posebno usposabljanje).

Prispevek v naravi lahko nosilec in partnerji uveljavljajo le pri operacijah sofinanciranih iz sredstev EKSRP.

Prispevek v naravi v obliki zagotavljanja dela, blaga in zemljišč se priznava v skladu s 69. členom Uredbe 1303/2013/EU.

D) STROŠKI NAKUPA ZEMLJIŠČ

Nakup zemljišča je upravičen strošek, če obstaja neposredna povezava s cilji zadevne operacije. Potrebno je pridobiti tudi potrdilo oziroma poročilo **uradno priznanega cenilca z ustrežno licenco** ali **pooblaščenega uradnega organa**, da cena zemljišča ne presega tržne vrednosti.

Stroški nakupa zemljišč lahko predstavljajo največ deset odstotkov (10 %) upravičenih stroškov za zadevno operacijo.

Dokazila o nastanku stroškov Dokazila za preverjanje upravičenosti stroškov za nakup zemljišč so naslednja:

- cenitveno poročilo uradno priznanega cenilca z ustrežno licenco oziroma ocenjevalca nepremičnin;
- kopija overjene kupoprodajne pogodbe v obliki notarskega zapisa oz. v drugih primerih s podpisom, overjenim pri notarju, tako da je primerna za vknjižbo v zemljiško knjigo;
- vpis lastništva v zemljiško knjigo.

Dokazila o plačilu: - dokazilo o plačilu kupnine.

E) STROŠKI KOORDINACIJE IN VODENJA OPERACIJE

To so vse aktivnosti namenjene organizaciji, usklajevanju, nadziranju z namenom, da bo operacija in njeni izbrani cilji doseženi.

Izraža se kot **strošek dela**, kot **strošek opravljene storitve** ali pa kot **strošek prispevka v naravi**.

Stroški za namen koordinacije in vodenja operacije lahko zajemajo največ deset odstotkov (10 %) upravičenih stroškov za zadevno operacijo.

F) STROŠKI PROMOCIJE

To so vse aktivnosti namenjene informiranju, predstavitvi operacije (stroški organizacije in izvedbe različnih prireditvev, novinarskih konferenc, strošek izdelave spletne strani za operacijo, objava oglasa, članka, priprava in tisk promocijskega gradiva, udeležba na sejnih in drugih prireditvah, ...).

Izraža se kot strošek dela, kot strošek opravljene storitve ali pa kot strošek prispevka v naravi.

Strošek promocije na programskem območju, ki se neposredno navezuje na izvajanje operacije, lahko zajema največ deset odstotkov (10 %) upravičenih stroškov za zadevno operacijo. Promocijske aktivnosti so lahko izvedene tudi izven območja LAS.

OPOMBA: vodilni partner/partner v operaciji ter zaposleni pri vodilnem partnerju/projektih partnerjih ne smejo biti izvajalec ali podizvajalec za zunanje storitve/dobave materiala, opreme.

POMEMBNO!

Stroški promocije na programskem območju sodelujočih partnerjev, ki se neposredno navezujejo na izvajanje operacije, lahko zajemajo največ deset odstotkov stroškov za zadevno operacijo.

G) SPLOŠNI STROŠKI

Splošni stroški so upravičeni, če so neposredno povezani s pripravo in izvedbo naložbe. Splošni stroški so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, stroški pridobitve gradbene, projektne oziroma tehnične dokumentacije, plačila za storitev svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti, stroški geodetskih in agronomskih del ter stroški nadzora nad izvedbo gradbenih in obrtniških del. Stroški za študije izvedljivosti ostanejo upravičen strošek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni stroški v okviru izvedbe naložbe.

Splošni stroški lahko predstavljajo največ deset odstotkov upravičenih stroškov za zadevno operacijo.

Ti stroški so upravičeni od 1. 1. 2014.

POMEMBNO!

Splošni stroški lahko predstavljajo največ deset odstotkov upravičenih stroškov za zadevno operacijo.

2.8 Neupravičeni stroški

Vrste neupravičenih stroškov

- stroški materiala, opreme in storitev, namenjenih za zasebno rabo,
- splošni upravni stroški,
- obresti za dolgove,
- davek na dodano vrednost,
- stroški priprave vloge in zahtevka za izplačilo,
- rabljena oprema in mehanizacija,
- štipendije in nagrade,
- naročnine na časopise in drugo periodiko,

- stroški izobraževanj in usposabljanj, ki niso neposredno povezani z aktivnostmi operacije in
- stroški izdelave dokumentacije, študij, analiz, ocen, strategij in drugih podobnih raziskav, kadar niso neposredno povezane z določeno operacijo.

2.9 Oblika in obseg sofinanciranja

SREDSTVA	OPIS
EKSRP	<p>Višina sofinanciranja iz sredstev EKSRP bo omejena, in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Najnižji znesek sofinanciranja iz javne podpore na posamezno operacijo znaša 16.000,00 EUR (oz. 80 % od upravičenih stroškov operacije v vrednosti 20.000,00 EUR). - Najvišji znesek sofinanciranja iz javne podpore na posamezno operacijo znaša 96.000,00 EUR.

2.10 Pravilo de minimis

Sredstva za fizične osebe in pravne osebe zasebnega prava se dodeljujejo na podlagi pravila de minimis. Skupna pomoč de minimis ne sme presegati 200.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let oziroma prejemniki sredstev, ki delujejo v cestnoprometnem sektorju, lahko pridobijo največ 100.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let.

2.11 Prihodki operacije

V primeru, da operacija prinaša prihodke med izvajanjem, jih je potrebno ovrednotiti in prikazati v prijavnici. Prihodki se odštevajo od donacijskih sredstev, ki jih bo s strani LAS prejel posamezna operacija. Prihodki operacije se spremljajo še 5 let po zaključku operacije.

2.12 Spremembe na operaciji

Operacija mora biti izvedena v skladu s prijavljeno in s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, odobreno vsebino ter področno zakonodajo. V skladu s 54. členom, 4. odstavek Zakona o kmetijstvu, lahko upravičenec obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti vložiti največ dvakrat, pred potekom roka za vložitev zadnjega zahtevka za izplačilo sredstev, določenega v odločbi do pravice sredstev. Če upravičenec operacije ne izvede v skladu z odobreno operacijo (ali odobreno spremembo), se mu podpora ne izplača.

2.13 Priprava zahtevkov

Kadar vrednost posamezne operacije znaša več kot 20.000 EUR, se lahko izvaja v treh fazah, s tem, da posamezni zahtevek za izplačilo ne sme biti nižji od 5.000 EUR.

Za izplačilo javne podpore iz naslova EKSRP mora upravičenec predložiti različna dokazila glede na vrsto stroška. Podrobne informacije so v dokumentu *Navodila za določanje in preverjanje tipov stroškov v okviru pristopa CLLD (poglavje 2, 4 in 5 ter priloga): [POVEZAVA](#)*. V dokumentu je natančno navedeno katera dokazila so potrebna za posamezni strošek (stroški dela, stroški zunanjih storitev, prispevek v naravi itd.).

Pri stroških dela je pomembno, da se natančno izpolni časovnico za stroške dela ter prispevek v naravi. Za vse naveden aktivnosti v časovnici je potrebno priložiti dokazilo o dejanski izvedbi (e-maili, liste prisotnih, zapisniki, fotografije, dokumenti, karkoli drugega).

Dokazila posameznega stroška:

STROŠKI DELA	ZUNANJI STROŠKI
1. ČASOVNICA	1. KOPIJA RAČUNA z vsemi navedbami (posebno paziti, da je nezavezancih za DDV to jasno navedeno na računu!)
2. PLAČILNA LISTA	2. NAROČILNICA-DOBAVNICA
3. POTRDILA O PLAČILU (bančni izpis plačilnih nalogov, izpis UJP plače, malica/prevoz, davki, prispevki)	3. POTRDILO O PLAČILU (bančni izpis, konto kartica izdajatelja računa v primeru, da iz dokazila ni razviden sklic plačila)
4. REK-1 in INDIVIDUALNI REK obrazec	4. Osvežena ponudba/email/preverjanje cen
5. POGODBE/ANEKSI/SKLEPI O ZAPOSLOTVI oz. prerazporeditvi za delo na projektu (samo pri prvi časovnici posameznega zaposlenega)	5. Morebitne POGODBE z izvajalci, sklep o začetku postopka javnega naročila, poročilo o izboru ponudnika s pogodbo
6. MATERIALNA DOKAZILA, ki so rezultat določenih aktivnosti stroškov dela (tiskani material, CD, zapisniki sestankov, zapis o telefonskem svetovanju, liste prisotnih – ob udeležbi poskrbite za vpis na listo, e-pošta z dogovarjanji, fotografije z dogodkov itd. – material, ki dokazuje aktivnosti/vsebino napisano v časovnici)	6. DOKAZILA (foto označene opreme, poročilo o izvedbi storitve, priloženi dokumenti na CDju, priložen natisnjen promo material, zapisniki, fotografije itd.) V primeru gradnje: - kopija končne gradbene situacije, potrjene s strani upravičenca, izvajalca in nadzornika del, v primeru gradnje - fotografije stanja na terenu pred gradnjo kot tudi med samimi fazami in po zaključku gradnje, ki dokazujejo opravljeno delo oziroma izvedeno storitev; - projekt izvedenih del; - knjigo obračunskih izmer, v primeru vseh vrst gradenj in rekonstrukcij, v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov;

POMEMBNO!

Kadar vrednost posamezne operacije znaša več kot 20.000 EUR, se lahko izvaja v treh fazah, s tem, da posamezni zahtevek za izplačilo ne sme biti nižji od 5.000 EUR.

3. SREDSTVA JAVNEGA POZIVA IN ČAS IZVAJANJA OPERACIJE

3.1 Predvidena sredstva sofinanciranja operacij letu

Na osnovi izdelanih informativnih izračunov LAS Dolenjska in Bela krajina za izvedbo 5. javnega poziva za sofinanciranje operacij na območju LAS Dolenjska in Bela krajina v letih 2014–2020, namenja:

- iz sredstev EKSRP: **308.844,56 EUR**

3.2 Višina sofinanciranja upravičenih stroškov operacij

Delež sofinanciranja upravičenih stroškov s strani iz pristopa CLLD znaša 80 % z upoštevanimi omejitvami iz poglavja 2.10.

3.3 Čas izvajanja operacij ter obdobje upravičenosti do sofinanciranja

Operacija se ne sme začeti izvajati pred obdobjem upravičenosti, v skladu s posebnimi pogoji za sklad.

Priporočljivo trajanje operacije je do 18 mesecev.

Upravičenec mora izvesti operacijo najpozneje v treh letih od pravnomočnosti odločbe o potrditvi operacije s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Obdobje trajanja operacije mora vključevati čas za izvedbo glavnih aktivnosti ter čas za administrativni zaključek operacije.

4. ODDAJA VLOGE IN IZBOR OPERACIJ

4.1 Razpisna dokumentacija

Razpisna dokumentacija vsebuje:

- javni poziv,
- navodila za pripravo vloge,
- vlogo za prijavo operacije,
- katalog najvišjih priznanih vrednosti,
- opremo ovojnice.

Opombe: Vsebina razpisne dokumentacije

Prijavni obrazec: Se izpolni računalniško v celoti in predloži v enem pisnem izvodu ter v celoti elektronski obliki (CD).

!!! V elektronski verziji mora biti priložena celotna skenirana vloga (lahko v enem dokumnetu sli priloge posebej), vloga v word obliki ter stroškovnik v Excel obliki.

Zapis na elektronskem nosilcu mora biti enak tiskani verziji prijavnici, v primeru odstopanja je odločilna tiskana verzija prijavnice.

Prijavnemu obrazcu morajo biti priložena vsa potrebne priloge. Sestavni deli vloge morajo vloženi v mapo **po vrstnem redu**.

4.2 Dodatne informacije o javnem pozivu, pripravi operacij in odgovori na vprašanja

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletni strani www.las-dbk.si.

Dodatne informacije o javnem pozivu LAS DBK daje vodilni partner LAS, in sicer:

- Na številki: 040 957 899 (Tina Štefanič), 041 317 177 (Jožica Povše) med ponedeljkom in petkom od 8. do 15. ure,
- po elektronski pošti: lasdbk@rc-nm.si.

Zadnja vprašanja bodo možna tri dni pred rokom za oddajo vloge **do 3. 2. 2020**.

Naloge vodilnega partnerja LAS DBK so:

- posredovanje dodatnih informacij o javnem pozivu LAS, pomoč pri pripravi vlog in razumevanju projektne logike;
- pomoč pri iskanju partnerjev (če jih potencialni prijavitelji/partnerji še nimajo),
- glede na interes potencialnih prijaviteljev/partnerjev zagotoviti priporočila – presojo ideje operacije in njene skladnosti s cilji, rezultati Strategije lokalnega razvoja LAS Dolenjska in Bela krajina,
- zagotoviti informacije v zvezi z rezultati in ocenjevanjem operacij,
- objaviti pogosto zastavljena vprašanja in odgovore na spletni strani www.las-dbk.si,
- objaviti informacijo o odobrenih operacijah na spletni strani www.las-dbk.si.

PRIPOROČILO:

Potencialne prijavitelje/partnerje pozivamo, da se zglasijo v prostorih LAS Dolenjska in Bela krajina, Razvojni center Novo mesto, Podbreznik 15, 8000 Novo mesto, kjer bodo pridobili vse informacije za oddajo vloge. Vodilni partner LAS DBK bo organiziral za vse potencialne prijavitelje vsaj eno informativno delavnico. Datum in kraj bo objavljen na spletni strani www.las-dbk.si.

4.3 Predložitev vloge

Vloga se vloga pisno in v elektronski obliki na obrazcu, ki je del razpisne dokumentacije. Elektronska različica vloge (oddana na CD-rom ali USB ključu) mora biti enaka vlogi v papirnati obliki.

Rok za oddajo vloge je: **6. 2. 2020**.

Nosilec projekta / vodilni partner mora vlogo posredovati na naslov:

Razvojni center Novo mesto d.o.o.

LAS Dolenjska in Bela krajina

Podbreznik 15

8000 Novo mesto

s pripisom: »**Ne odpiraj – vloga na javni poziv LAS DBK 2020/5 EKSRP**«

4.4 Postopek izbire upravičencev

Postopek izbora operacije bo potekal na sledeč način:

- Odpiranje prejetih vlog za operacije bo v roku osmih dni od dneva zaprtja razpisa na sedežu vodilnega partnerja LAS. Vloge se bo odpiralo in ocenjevalo po vrstnem redu prispetja. Odpiranje vlog ni javno.
- Vloge odpira ocenjevalna komisija, ki jo imenuje Upravni odbor LAS. Komisija najprej preveri ali so vloge prispjele pravočasno in ali so ovojnice (kuverte) pravilno izpolnjene ter odpre pravočasne in pravilno označene vloge. Nepravilno označene vloge se neodprte vrnejo prijavitelju.
- Komisija pregleda administrativno popolnost vloge ter opravi prvostopenjski pregled vloge. Komisija lahko pisno pozove prijavitelje, katerih vloge niso bile popolne, k njihovi dopolnitvi. V pozivu k dopolnitvi, komisija določi rok za dopolnitev, ki ne sme biti krajši od osmih delovnih dni od datuma posredovanja poziva za dopolnitev.
- Pozivi za dopolnitev vlog se pošiljajo po priporočeni pošti naveden v vlogi. Prijavitelji dopolnitve pošljejo po redni pošti, priporočeno na naslov: Razvojni center Novo mesto d.o.o., Lokalna akcijska skupina Dolenjska in Bela krajina, Podbreznik 15, 8000 Novo mesto, s pripisom »**Dopolnitev vloge LAS DBK 2020/5 EKSRP**«.
- Komisija pripravi pisno poročilo o pregledu vlog.
- Vloge, ki so popolne se uvrstijo v nadaljnjo obravnavo. Ocenjevalna komisija bo prijavljene operacije obravnavala v skladu z izločitvenimi splošnimi in specifičnimi merili. V primeru, da operacija ni skladna z zahtevami izločitvenih meril, se taka operacija zavrne ter izloči iz nadaljnjega ocenjevanja.
- Za izbiro operacij ocenjevalna komisija izdela poročilo o rezultatih ocenjevanja, obrazložitev ocen in predlog operacij za sofinanciranje.
- Upravni odbor LAS na podlagi poročil in predloga seznama operacij za sofinanciranje Ocenjevalne komisije odloči o izboru operacij za sofinanciranje.
- Upravni odbor LAS s sklepom obvesti prijavitelje glede izbire oz. ne izbire operacije.
- LAS izbrane operacije za sofinanciranje predloži v potrditev Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki izda odločbo o potrditvi operacije, ki jo pošlje na naslov Vodilnega partnerja LAS DBK.

4.5 Javna objava rezultatov javnih pozivov

LAS bo skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja in zakonom o varstvu osebnih podatkov objavil naslednje informacije o dobitnikih in operacijah (velja za vse vrste medijev – vključno z internetom):

- ime vodilnega partnerja in njegovih partnerjev v operaciji,
- povzetek operacije (cilji, aktivnosti, rezultati),
- višino odobrenega zneska sofinanciranja ter stopnja sofinanciranja skupnih upravičenih stroškov operacije, ki ga sofinancirajo iz pristopa CLLD,
- geografska lokacija operacije,
- druge informacije, o kateri se LAS dogovori z vodilnim partnerjem.

5. MERILA ZA OCENJEVANJE VLOG

Merila za izbor operacij temeljijo na naslednjih načelih:

- prispevek k doseganju ciljev SLR,
- prispevek k doseganju horizontalnih ciljev,
- okoljska trajnost,
- socialna vzdržnost,
- vključenost partnerjev,
- vpliv na območje LAS.

Pogoj za ocenjevanje vlog je pravočasno prispela administrativno popolna vloga, to je vloga, izpolnjena v vseh delih obrazcev in s predloženimi vsemi obveznimi prilogami. Ocenjujejo se le pravočasno prispele in administrativno popolne vloge.

Merila za izbor operacij so:

- izločitvena splošna merila in
- specifična merila.

IZLOČITVENA SPLOŠNA MERILA

	OBVEZNI POGOJI	DA	NE
1.	Operacija je v skladu s strateškimi razvojnimi pobudami na lokalni, nacionalni in EU ravni		
2.	Operacija je v izdelana skladu s Strategijo lokalnega razvoja		
3.	Operacija se uvršča v enega izmed ukrepov znotraj tematskih področij		
4.	Operacija je izdelana v skladu z razpisnimi pogoji		
5.	Izpolnjene so minimalne in maksimalne zahteve glede finančnega načrta		
6.	Operacija se še ni začela izvajati		
7.	Prijavitelj izpolnjuje ekonomsko-finančne pogoje oz. sposobnosti ponudnika		
8.	Prijavitelj izpolnjuje tehnične in kadrovske pogoje za izvedbo operacije		
9.	Za operacijo so izdana vsa potrebna dovoljenja, ki jih za izvedbo določa področna zakonodaja		
10.	Operacija se ne financira iz drugih nacionalnih ali EU skladov		
11.	Operacija se bo izvedla na območju LAS DBK		

Ocenjevalna komisija bo prijavljene operacije obravnavala v skladu z **izločitvenimi splošnimi merili**. V primeru, da operacija ni skladna z izločitvenimi splošnimi merili, se taka operacija zavrne ter izloči iz nadaljnega ocenjevanja. (Operacije, pri katerih so vsi pogoji za upravičenost označeni z »DA«, gredo v nadaljnjo obravnavo in jih Ocenjevalna komisija obravnava v skladu s **specifičnimi merili**.)

SPECIFIČNA MERILA

	MERILA	Možno št. točk	Dosež. št. točk
A.	IZVEDLJIVOST OPERACIJE		
1.	PRIPRAVLJENOST OPERACIJE ZA IZVAJANJE		
1.1	Cilji, aktivnosti, pričakovani učinki in rezultati so jasno določeni in si logično sledijo ter vodijo k doseganju konkretnih rezultatov	10	
1.2	Cilji, aktivnosti, pričakovani učinki in rezultati so določeni, ne zagotavljajo logičnega sosledja, vodijo pa k doseganju konkretnih rezultatov	3	
1.3	Cilji, aktivnosti, pričakovani učinki in rezultati si ne sledijo, vendar so še vedno izvedljivi	1	
2.	FINANČNA PREGLEDNOST IN STROŠKOVNA UČINKOVITOST		
2.1	Skupni stroški operacije so realni, v celoti utemeljeni in struktura stroškov je primerna za doseg ciljev	5	
8.2	Skupni stroški operacije so delno realni, v delno utemeljeni in struktura stroškov je delno primerna za doseg ciljev	3	
3.	IZKUŠNJE PRIJAVITELJA, FINANČNA IN POSLOVNA SPOSOBNOST		
3.1	Prijavitelj/partnerji so izvedli najmanj 3 operacije financirane iz EU sredstev.	5	
3.2	Prijavitelj/partnerji so izvedli vsaj 1 EU ali lokalno operacijo (brez kazenskih odločb)	3	
3.3	Prijavitelj/partnerji nimajo izkušenj z vodenjem operacij	0	
B.	PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJEV SLR		
4.	PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJEV IN KAZALNIKOV SLR		
4.1	Operacija neposredno vpliva na doseganje ciljev in dveh kazalnikov SLR	10	
4.2	Operacija neposredno vpliva na doseganje ciljev in enega kazalnika SLR	5	
4.3	Operacija neposredno vpliva na doseganje cilja SLR	3	
5.	ODPIRANJE NOVIH DELOVNIH MEST		
5.1	Operacija jasno utemeljuje ustvarjanje vsaj 1 delovnega mesta	10	
5.2	Iz operacije je razvidna možnost ustvarjanja vsaj 1 delovnega mesta	5	
5.3	Operacija ne predvideva možnosti ustvarjanja novega delovnega mesta	0	
6.	RAZVOJ NOVIH PROGRAMOV, PRODUKTOV IN STORITEV		
6.1	V okviru operacije bosta nastala vsaj 2 nova programa, produkta ali storitev	10	
6.2	V okviru operacije bo nastal 1 nov program, produkt ali storitev	5	

6.3	Operacija ne predvideva novih programov, produktov ali storitev	0	
C.	OKOLJSKA TRAJNOST		
7.	VPLIV NA OKOLJE		
7.1	Načrtovane aktivnosti izboljšujejo stanje okolja ali uvajajo nove aktivnosti za prilagajanje podnebnim spremembam	5	
7.2	Načrtovane aktivnosti ne vplivajo negativno na okolje	3	
7.3	Iz načrtovanih aktivnosti ni razviden vpliv na okolje	0	
D.	SOCIALNA VZDRŽNOST		
8.	SOCIALNA VZDRŽNOST		
8.1	Operacija vključuje oz. so rezultati operacije namenjeni vsaj dvema ranljivima skupinama (mladi, starejši, brezposelni, invalidi in druge ranljive skupine)	5	
8.2	Operacija vključuje oz. so rezultati operacije namenjeni vsaj eni ranljivi skupini (mladi, starejši, brezposelni, invalidi in druge ranljive skupine)	3	
8.3	Operacija ne vključuje ranljivih skupin, rezultati operacije za ranljive skupine niso relevantni.	0	
E.	VKLJUČENOST PARTNERJEV		
9.	ŠTEVILO PROJEKTHNIH PARTNERJEV, KI SODELUJEJO V OPERACIJI		
9.1	Pri operaciji sodelujejo najmanj 4 partnerji (prijavitelj + najmanj 3 partnerji)	5	
9.2	Pri operaciji sodelujejo najmanj 3 partnerji (prijavitelj + najmanj 2 partnerji)	3	
9.3	Pri operaciji sodelujeta 2 partnerja (prijavitelj + 1 partner)	1	
10.	MEDSEKTORSKO SODELOVANJE		
10.1	V pripravo in izvedbo operacije so vključeni partnerji iz vseh treh sektorjev (javni, gospodarski in nevladni sektor)	10	
10.2	V pripravo in izvedbo sta vključena dva sektorja	5	
10.3	V pripravo in izvedbo je vključen en sektor	3	
F.	VPLIV NA OBMOČJE LAS		
11.	ENAKOMEREN RAZVOJ CELOTNEGA OBMOČJA LAS		
11.1	Realizacija operacije prispeva k skladnemu razvoju na širšem območju LAS (na območju vsaj 5. lokalnih skupnosti znotraj LAS)	10	
11.2	Realizacija operacije prispeva k skladnemu razvoju na ožjem območju LAS (na območju vsaj 3. lokalnih skupnosti znotraj LAS)	5	
11.3	Realizacija operacije prispeva k skladnemu razvoju določene lokalne skupnosti	3	

12.	TRAJNOST OPERACIJE		
12.1	Z realizacijo operacije, bodo ustvarjeni pogoji za nadaljnje izvajanje aktivnosti operacije in razvoj novih operacij z novimi produkti, ustvarjanjem novih delovnih mest, zagotovljeno trženje	10	
12.2	Rezultati operacije se lahko vzdržujejo tudi po obveznem petletnem obdobju od zaključka operacije	5	
12.3	Operacija je namenjena osveščanju in izobraževanju javnosti	3	
G.	PRISPEVEK K DOSEGANJU HORIZONTALNIH CILJEV		
13.	ZASLEDOVANJE HORIZONTALNIH CILJEV EU		
13.1	Operacija zasleduje 3 horizontalne cilje EU	5	
13.2	Operacija zasleduje 2 horizontalna cilja EU	3	
13.3	Operacija zasleduje 1 horizontalni cilj EU	1	
	SKUPAJ	100	

Doseganje vsakega specifičnega cilja se točkuje. Maksimalno število točk pri specifičnih merilih je 100 točk.

Spodnja meja, ki jo mora operacija doseči, da se lahko sofinancira znaša je 60 točk.

V kolikor se po končanem ocenjevanju izkaže, da skupna vrednost pričakovanega sofinanciranja operacij presega razpoložljiva sredstva znotraj posameznega ukrepa, bodo sredstva razdeljena glede na višino doseženih točk – prednost pri dodelitvi sredstev bodo imele operacije z višjim številom točk. Kadar več operacij pri ocenjevanju v skladu s specifičnimi merili doseže enako število točk, se upošteva večje doseženo število točk pri naslednjih merilih po vrstnem redu:

- Odpiranje novih delovnih mest
- Prispevek k doseganju ciljev in kazalnikov SLR
- Pripravljenost operacije za izvajanje

V kolikor ima več operacij še vedno enako število točk se upošteva vrstni red prispelih vlog (operacija dobi zaporedno številko ob prispetju na sedež LAS).

Za izbiro operacij je pomembno, da so cilji, izvedbene aktivnosti, kazalci uspešnosti ter finančna in terminska izvedljivost operacije, jasno določeni. Zelo pomembno je, da je opis in obseg stroškov skladen z vsebino operacije. Prav tako je pomemben učinek operacije na izvajanje celotne lokalne razvojne strategije, aktivna vključenost lokalnega prebivalstva in institucij, inovativen pristop ali vsebina operacije ter trajnostna naravnost aktivnosti in rezultatov operacije.

6. NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE IDEJNEGA PREDLOGA OPERACIJ ZA LAS DOLENJSKA IN BELA KRAJINA

Pri izpolnjevanju obrazcev obvezno upoštevajte navodila. Izpolniti je potrebno vsa zahtevana polja prijavnice.

Vsebino operacije in stroškovni načrt planirajte skupaj s partnerji, na realnih osnovah, pri čemer morajo biti določene vloge in naloge posameznih partnerjev in potrebnih zunanjih izvajalcev ter povezanosti aktivnosti, rezultatov in stroškovnega okvira upravičenih stroškov.

6.1 Vsebina vloge

Vloga je sestavljena iz:

- Izpolnjene Vloge za prijavo operacije (vloga mora biti oddana v pisnem izvodu in v elektronski obliki).
- Izdelanega stroškovnika operacije excelove tabele.
- Izpoljenih izjav, ki nahajajo v prilogi vloge.
- Potrebni prilog: upravna dovoljenja, soglasja lastnikov zemljišč, predračune, dokazila o zagotavljanju lastnih sredstev.

Vloga mora biti **podpisana s strani vseh partnerjev** v operaciji.

6.2 Priporočila pri pripravi vloge

Pazite:

- Pri pisanju teksta se držite predlaganih omejitev glede števila vrstic. V kolikor predpisano število vrstic v obrazcu ne zadošča, izjemoma lahko priložite KRAJŠI dodaten opis v prilogi z jasno oznako.
- Pri opisu vsebine operacije navedite vse aktivnosti v operaciji, ki bodo nastale tekom izvedbe operacije in so podlaga za nastanek stroškov. Aktivnosti v operaciji predstavljajo popis del, ki so potrebne za izvedbo operacije, nakup opreme, materiala. Aktivnosti naj bodo jasno opisane, iz njih naj bo mogoče ugotoviti, kateri stroški bodo v operaciji nastali, kaj je potrebno kontrolirati in kaj bo vsebina poročila o izvedbi operacije.
- Rezultati operacije morajo biti vezani na cilje in namen operacije. Biti morajo konkretni.
- Kazalniki morajo biti nastavljeni tako, da bodo odražali doprinos operacije k zastavljenim ciljem operacije in odražali njegove rezultate ter učinek operacije na doseganje ciljev zastavljenih v Strategiji lokalnega razvoja LAS DBK 2014–2020.